

КИЇВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ АРХІТЕКТУРИ, БУДІВНИЦТВА ТА УПРАВЛІННЯ

Циклова комісія Управління та адміністрування
(Назва циклової комісії)

Відділення Будівельне
(Назва відділення)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора
з навчальної роботи

 Тетяна КОСА
«29» 08 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЦІНОУТВОРЕННЯ

(Назва навчальної дисципліни)

Галузь знань 19 Архітектура та будівництво

Спеціальність 192 Будівництво та цивільна інженерія

Освітньо – професійна програма Монтаж і обслуговування внутрішніх
санітарно-технічних систем та вентиляцій

Освітньо – професійний ступінь фаховий молодший бакалавр

КИЇВ – 2025

Робоча програма навчальної дисципліни **“Ціноутворення”** для здобувачів фахової передвищої освіти освітньо – професійного ступеня **фаховий молодший бакалавр**.

Галузь знань **19 Архітектура та будівництво**

Спеціальність **192 Будівництво та цивільна інженерія**

Освітньо – професійна програма **Монтаж і обслуговування внутрішніх санітарно-технічних систем та вентиляцій**

Робочу програму навчальної дисципліни уклали: Тимошенко Ірина, методист коледжу, спеціаліст вищої категорії

Робочу програму навчальної дисципліни “Ціноутворення”:

Розглянуто та схвалено на засіданні циклової комісії **Управління та адміністрування**

Протокол № 2 від “27” серпня 2025 року

Голова циклової комісії **Світлана ЛОГВИНЕНКО**

Погоджено

Гарантом освітньо – професійної програми **Наталія СОБКОВИЧ**
“28” 08 2025 року

Розглянуто

Методист коледжу **Ірина ТИМОШЕНКО**
“28” серпня 2025 року

Схвалено методичною радою коледжу

Протокол № 1 від «28» 08 2025 року

Голова методичної ради **Тетяна КОСА**

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва навчальної дисципліни	Ціноутворення
Статус	Вибіркова компонента освітньо-професійної програми
Форма навчання	денна
Мова викладання	українська
Кількість кредитів ЄКТС/ годин	2/60
Індивідуальне завдання (курсний проект, курсова робота)	не передбачено
Форма контролю	Залік

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Ціноутворення» є дати здобувачам освіти базові знання щодо процесу встановлення та аналізу цін, вивчення методів розрахунку ціни та існуючих принципів їх регулювання, а також розширення, конкретизація знань, одержаних у процесі вивчення теоретичного курсу шляхом виконання тестових та практичних завдань.

Завдання навчальної дисципліни «Ціноутворення» полягає в розкритті теоретичних засад ціноутворення; методики формування цін та її окремих елементів, сутності методів ринкового ціноутворення, особливостей установалення цін на зовнішньому ринку, методологічних підходів до розробки цінової політики та стратегії, цілей і методів державного регулювання цін та його впливу на економічні процеси.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних компетентностей:

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних

джерел, в тому числі використовуючи інформаційні та комунікаційні технології.

СК 13. Здатність виконувати економічні розрахунки для визначення вартості об'єктів будівництва та інженерних мереж.

СК 14. Здатність застосовувати інформаційні системи і технології для професійної діяльності у галузі будівництва та цивільної інженерії.

У результаті вивчення навчальної дисципліни формуються програмні результати навчання відповідно до **ОПП**:

РН8.Знати нормативні документи в галузі будівництва, архітектури і управлінської діяльності та грамотно застосовувати їх під час вирішення задач будівництва та цивільної інженерії.

РН17.Самостійно складати та аналізувати елементи проєктно-технологічної та кошторисно-договірної документації, виконувати техніко-економічне обґрунтування, оцінювати економічні ризики під час проєктування, будівництва ремонту і експлуатації будівель, споруд та інженерних систем

РН24.Застосовувати методи ціноутворення при розрахунку вартості будівництва.

Очікувані результати навчання

Тема 1.Вступ. Ціноутворення в будівництві

- розуміти визначення ціни як інструменту економіки;
- вивчати методологію ціноутворення та класифікувати види цін в усіх сферах ціноутворення;
- характеризувати місце процесу ціноутворення в ринковому механізмі;
- демонструвати розуміння впливу попиту і пропозиції на формування ринкових цін;
- розуміти поняття конкуренція і монополія як чинник ціноутворення;
- володіти знаннями і характеризувати особливості методик

Тема 2. Види та функції цін за умов ринкової економіки

- демонструвати вміння визначати різні види і функції цін;
- вести дискусію з питань особливості різноманітності цін в будівельній галузі і в системі ринкових відносин;
- вміти визначати собівартість продукції і всі виробничі витрати;
- володіти знаннями та практичними навичками і вміннями щодо складання структури ціни;
- обґрунтовувати власну позицію щодо алгоритму методики розрахунку цін.

Тема 3. Ціноутворюючі фактори на будівельну продукцію

- розуміти особливості механізму ціноутворення в будівництві;
- класифікувати ціноутворюючі фактори на будівельну продукцію.

Тема 4. Цінова політика будівельної організації

- розрізняти цінову політику та цінову стратегію підприємства;
- демонструвати розуміння особливостей проведення тендеру та процедури його здійснення;
- обґрунтування власної позиції щодо додаткових умов, вирішення яких сприяє встановленню оптимальної ціни на продукції;
- розуміти які фактори впливають на встановлення торгових знижок і надбавок.

Тема 5. Цінова політика держави

- демонструвати розуміння основних засад регулювання цін;
- розуміти форми й методи державного регулювання цін;
- знати повноваження органів державного регулювання цін;
- вміти знаходити інформацію про ціни у зовнішній торгівлі.

Тема 6. Методи визначення кошторисної вартості будівництва

- володіти знаннями та характеризувати витратні методи, а також метод беззбитковості й цільового прибутку;
- розуміти переваги та недоліки методів ціноутворення.

Тема 7. Кошторисні нормативи та нормативно-інформаційна база

- розуміти загальні положення кошторисного нормування;
- характеризувати кошторисні норми;
- знати основні поняття кошторисних норм;
- розуміти особливості визначення прямих витрат у кошторисі;
- вивчати порядок складання кошторисних нормативів.

Тема 8. Загально-виробничі витрати та кошторисні прибутки

- розуміти склад та структуру загальновиробничих витрат;
- розуміти особливості визначення загальновиробничих витрат у кошторисі;
- вміти визначати загальновиробничі витрати;
- розуміти визначення кошторисного прибутку та його види.

Тема 9. Базові питомі показники вартості будівництва

- знати загальні характеристики базових питомих показників вартості будівництва;
- вміти визначати питомих показників вартості будівництва.

Тема 10. Визначення ціни будівельної продукції

- вміти визначати ціну будівельної продукції.

Тема 11. Принципи складання локальних та об'єктних кошторисів

- вміти складати кошториси по видам робіт, розділам і частинам будівель;
- розраховувати підсумки розділів, частин, кошторисів;
- складати локальні та об'єктний кошторис.

Тема 12. Зведений кошторисний розрахунок вартості будівництва

- вміти складати зведений кошторисний розрахунок вартості будівництва;
- вивчити розділи зведеного загального кошторису;
- розуміти процес узгодження зведеного кошторисного розрахунку.

Тема 13. Договірна ціна на будівельну продукцію

- розуміти значення, види і склад договірної ціни;
- знати порядок визначення договірної ціни;
- застосовувати розрахунок договірної ціни при взаєморозрахунках;
- складати розрахунок договірної ціни.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Вступ. Ціноутворення в будівництві

Ціна, як інструмент економіки. Суть процесу ціноутворення. Методологія ціноутворення. Теорії, що визначають цінність товару:
а) теорія трудової вартості У. Петті, А. Сміт, Д. Рікардо, К. Маркса;
б) теорія граничної корисності У. Джеванс, А. Маршалл, К. Менгер;
в) теорія попиту й пропозиції. Моделі визначення цінності товару.

Тема 2. Види та функції цін за умов ринкової економіки

Класифікаційні ознаки цін. Формування оптових та роздрібних цін. Види цін за ступенем урахування в них витрат і прибутку. Види цін і тарифів залежно від ступеня самостійності підприємств. Види цін у контрактах купівлі-продажу. Склад і структура ціни. Ціни зовнішнього та внутрішнього ринків. Види цін залежно від регіону реалізації. Види цін залежно від урахування фактору часу.

Тема 3. Ціноутворюючі фактори на будівельну продукцію

Класифікація ціноутворюючих факторів. Поняття про складання проектно-кошторисної документації. Складання робочого проекту. Поняття про складання інвесторської кошторисної документації.

Тема 4. Цінова політика будівельної організації

Собівартість: її склад та види. Визначення собівартості продукції. Витрати підприємства як основа формування ціни. Методи розрахунку ціни. Витрати, що не включаються до собівартості реалізованої продукції. Оцінка витрат. Встановлення остаточної ціни.

Тема 5. Цінова політика держави

Основні засади державного регулювання цін. Форми і методи державного регулювання цін. Суть прямих методів державного регулювання цін. Непрямі методи державного регулювання. Встановлення фіксованих і регульованих цін. Повноваження органів державного регулювання цін. Державне регулювання цін монопольних утворень. Контроль за додержанням державної дисципліни цін. Практика державного регулювання цін у деяких країнах світу.

Тема 6. Методи визначення кошторисної вартості будівництва

Методи визначення кошторисної вартості. Основні задачі ринкової системи ціноутворення і кошторисного нормування в будівництві. Формування вільних цін на будівельну продукцію. Забезпечення певного набору кошторисних нормативів. Визначення вартості будівництва на різних етапах інвестиційного циклу.

Тема 7. Кошторисні нормативи та нормативно-інформаційна база

Поняття про кошторисні норми. Поняття про кошторисні нормативи. Поняття про ресурсні елементарні кошторисні норми (РЕКН). Їх склад, види. Нормативно-інформаційна база.

Тема 8. Загально-виробничі витрати та кошторисні прибутки

Визначення загально - виробничих витрат у локальному кошторисі. Поняття про прибуток, кошторисний прибуток. Види прибутку. Розподіл і використання прибутку. Поняття про рентабельність, її економічна сутність, види. Розрахунок показників рентабельності

Тема 9. Базові питомі показники вартості будівництва

Поняття про базові питомі показники вартості будівництва.

Урахування всіх витрат у будівельно-монтажних роботах. Розрахунок формули витрат базових питомих показників вартості будівництва. Супутні витрати у кошторисі, витрати на зведення і розбирання титульних і тимчасових будівель і споруд на будівельному майданчику.

Тема 10. Визначення ціни будівельної продукції

Класифікація систем норм і цін. Як визначити ціну будівельної продукції. Аналіз цін і товарів конкурентів. Визначення попиту на ринку будівельної продукції. Оцінка витрат. Формування цінової політики будівельної організації. Аналіз цін і товарів конкурентів. Постановка завдань ціноутворення. Вибір методу ціноутворення. Встановлення остаточної ціни.

Тема 11. Принципи складання локальних та об'єктних кошторисів

Принципи складання локальних кошторисів. Порядок складання локальних кошторисів, кошторисні нормативи що застосовуються при складанні локальних кошторисів застосовуються. Принципи складання об'єктних кошторисів. Угрупування робіт і витрат по відповідним графіках кошторисної вартості «будівельних робіт», «монтажних робіт», «устаткування, меблів і інвентарю», «інших витрат».

Тема 12. Зведений кошторисний розрахунок вартості будівництва

Склад зведеного кошторисного розрахунку вартості будівництва. Розділи зведеного загального кошторису та їх узгодження.

Тема 13. Договірна ціна на будівельну продукцію

Договірна ціна. Значення, види і склад договірних цін. Порядок визначення ціни тендерної пропозиції. Застосування договірної ціни при взаєморозрахунках. Акт виконаних робіт. Складання розрахунку договірної ціни.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Денна форма навчання

№ заняття	Назви тем	Кількість годин						Рекомендовані джерела інформації
		Денна форма навчання						
		усього	у тому числі					
лекції	практичні		лабораторні	семінарські	самостійна робота			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
IV- рік навчання, VII-семестр								
	Тема 1. Ціноутворення в будівництві	4	2	-	-	-	2	
1.	1. Ціна, як інструмент економіки 2. Теорії ,що визначають цінність товару 3. Суть процесу ціноутворення	4	2	-	-	-	2	(O24), с.7... 13
	Тема 2. Види та функції цін за умов ринкової економіки	4	2	-	-	-	2	
2.	1. Класифікація ознаки цін 2. Види цій за ступенем урахування в них витрат і прибутку 2. Склад і структура ціни	4	2	-	-	-	2	(O 24), с. 16.....27
	Тема 3. Ціноутворюючі фактори на будівельну продукцію	4	2	-	-	-	2	
3.	1. Поняття для складання проектно-кошторисної документації 2. Класифікація ціноутворюючих факторів	4	2	-	-	-	2	(O 20), с. 335.....337
	Тема 4. Цінова політика будівельної організації	4	2	-	-	-	2	

4.	1. Визначення собівартості продукції 2. Методи розрахунку ціни	4	2	-	-	-	2	(O 24), с. 51...66
	Тема 5. Цінна політика держави	4	2	-	-	-	2	
5.	1. Методи визначення кошторисної вартості будівництва	4	2	-	-	-	2	(O 24), с. 78...91
	Тема 6. Методи визначення кошторисної вартості будівництва	4	2	-	-	-	2	
6.	1. Методи визначення кошторисної вартості будівництва	4	2	-	-	-	2	(O 20), с. 337...339
	Тема 7. Кошторисні нормативи та нормативно - інформаційна база	4	2	-	-	-	2	
7.	1. Кошторисні нормативи та нормативно - інформаційна база 2. Склад елементів кошторисних норм 3. Склад укрупнених кошторисних нормативів	4	2	-	-	-	2	(O 20), с. 339...342
	Тема 8. Загальновиробничі витрати та кошторисний прибуток	4	2	-	-	-	2	
8.	1. Порядок визначення загальновиробничих витрат 2. Кошторисний прибуток, його види	4	2	-	-	-	2	(O 20), с.343
	Тема 9. Базові питомі показники вартості будівництва	4	2	-	-	-	2	
9.	1. Загальна характеристика базових питомих показників вартості будівництва	4	2	-	-	-	2	(O 20), с.344
	Тема 10. Визначення ціни будівельної продукції	4	2	-	-	-	2	
10.	1. Класифікація систем норм і цін 2. Визначення ціни будівельної продукції	4	2	-	-	-	2	(O 20), с.345...346
	Тема 11. Принципи складання локальних та об'єктних кошторисів	10	4	4	-	-	2	

11.- 14.	1. Принципи складання локальних кошторисів 2. Принципи складання об'єктних кошторисів	10	4	4	-	-	2	(O 20), с.346....349
	Тема12. Зведений кошторисний розрахунок вартості будівництва	4	2	2	-	-	-	
15.- 16.	1. Розділи зведеного кошторисного розрахунку	4	2	2	-	-	-	(O 20), с.349....351
	Тема 13. Договірна ціна на будівельну продукцію	6	2	2	-	-	2	
17.- 18.	1. Принципи складання договірної ціни	6	2	2	-	-	2	(O 20), с 351.....355
	Разом	60	28	8	-	-	24	

5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

1. Охарактеризуйте місце процесу ціноутворення в ринковому механізмі.
2. Дайте визначення цінового механізму.
3. Які теорії вартості Вам відомі ?
4. Дайте визначення ціни як інструменту економіки.
5. Що називають методологією ціноутворення ?
6. Які особливості методики ціноутворення ?
7. Які існують принципи ціноутворення ?
8. Охарактеризуйте існуючу систему цін ?
9. Які блоки формують систему цін ?
10. Охарактеризуйте загальну класифікацію цін ?
11. Які ціни називаються оптовими, а які роздрібними ?
12. Які різновиди оптових та роздрібних цін відомі Вам ?
13. Які переваги для підприємств дає використання трансфертних цін?
14. На які товари в Україні запроваджено фіксовані ціни ?
15. Охарактеризуйте особливості франкування при продажу товарів.
16. Які складові елементи оптової ціни виробника ?
17. Як формується оптова та роздрібна націнки ?
18. Які особливості формування торгових націнок у різних сферах народного господарства ?
19. До складу проєктно-кошторисної документації на будівництво входять такі документи ?
20. Дайте визначення об'єкт будівництва - це ?
21. Дайте визначення пусковий комплекс - це ?
22. Дайте визначення черга будівництва - це ?
23. Дайте визначення будова -це ?
24. Ринкові фактори ціноутворення ?
25. Класифікація ціноутворюючих факторів ?
26. Розрахунок ціни методом «середні витрати плюс прибуток»?

27. Різними методами розрахунку цін на будівельну продукцію ?
28. Розрахунок ціни на основі аналізу беззбитковості й забезпечення цільового прибутку?
29. Метод орієнтації на ціни конкурентів (цінового лідера) ?
30. Метод завищення цін, які встановлюються підрядником ?
31. Установлення ціни на основі рівня поточних цін ?
32. Встановлення ціни на основі закритих торгів ?
33. Методи визначення кошторисної вартості будівництва ?
34. Ресурсний метод визначення ?
35. Базисно-індексний метод визначення ?
36. Базисно-компенсаційний метод ?
37. Метод розрахунку за цінами на одиницю робочого часу ?
38. Метод застосування банків даних ?
39. Основні норми й нормативи, необхідні для визначення кошторисної вартості, є у таких нормативних документах, яких ?
40. Державні будівельні норми ?
41. Фірмові кошторисні нормативи ?
42. Елементні кошторисні норми ?
43. Склад елементних кошторисних норм ?
44. Склад укрупнених кошторисних нормативів ?
45. Накладні витрати й кошторисний прибуток (планові нагромадження) ?
46. Базові питомі показники вартості будівництва ?
47. Визначення ціни будівельної продукції ?
48. Принципи складання локальних й об'єктних кошторисів і кошторисних розрахунків ?
49. Зведений кошторисний розрахунок вартості будівництва ?
50. Договірна (вільна) ціна на продукцію будівництва ?
51. Тверда ціна ?
52. Динамічна (рухома) договірна ціна ?

6. ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ТА МЕТОДИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Технології навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (лабораторні та практичні заняття, виконання курсової роботи (проєкту);
- наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (розв'язання завдань);
- індивідуальна робота.

Методи оцінювання:

- усне або письмове опитування;
- колоквіум;
- тестування;
- командні проєкти;
- захист практичних;
- залік.

7. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

7.1. Шкала оцінювання результатів навчання за національною системою:

Національна шкала	Теоретична підготовка	Практичні уміння та навички
«Відмінно»	Здобувач має глибокі, міцні, систематичні знання всіх положень теорії, може вільно сформулювати закони, положення та принципи, використовує здобуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях, здатний вирішувати проблемні питання. Відповідь вирізняється точністю формулювань, логікою, демонструє достатній рівень узагальнення знань	Здобувач самостійно розв'язує типові задачі різними способами, здатний проаналізувати та узагальнити отриманий результат. При виконанні практичних завдань студент дотримується усіх вимог, передбачених програмою курсу, його дії вирізняються раціональністю, вмінням оцінювати помилки й аналізувати результати
«Добре»	Здобувач знає і може самостійно сформулювати основні закони та принципи, навести приклади, але не завжди може довести їх самостійно, застосовувати знання в стандартних ситуаціях, його відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим	Здобувач самостійно розв'язує типові завдання, володіє базовими навичками з виконання практичних завдань, може самостійно скласти обрати метод реалізації, але не завжди здатний провести аналіз і узагальнення результату
«Задовільно»	Здобувач відтворює основні поняття і визначення курсу, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати за допомогою викладача основні положення теорії, допускає помилки, які повною мірою самостійно виправити не може	Здобувач може розв'язати найпростіші типові завдання за зразком, виявляє здатність виконувати елементарний аналіз операцій, але не спроможний самостійно визначити метод розв'язання задачі. Може робити висновки, але не розуміє достатньою мірою мету роботи
«Незадовільно»	Відповідь здобувача при відтворенні навчального матеріалу елементарна, фрагментарна, у відповіді цілком відсутня самостійність. Здобувач знайомий лише з деякими поняттями та визначеннями курсу	Здобувач знає умовні позначення та вміє розрізняти основні поняття, виконувати найпростіші записи. Здобувач може використовувати законодавчі положення, але не може самостійно виконати роботу і зробити висновки

7.2. Шкала оцінювання результатів навчання за системою ЄКТС:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
74-81		C	Добре (в цілому правильне виконання з певною кількістю недоліків)
64-73	задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-63		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ:

Основні джерела інформації:

1. Закон України “ Про ціни і ціноутворення ”/ Відомості Верховної Ради, 2013,№19-20, ст190
2. ДСТУ Б.Д.1.1-1:2013 “ Правила визначення вартості будівництва”
3. ДСТУ Н. Б. Д.1.1-1:2013“ Настанова щодо визначення прямих витрат у вартості будівництва”
4. ДСТУ – Н. Б.Д.1.1-3:2013“ Керівництво по визначенню загальнопромислових та адміністративних витрат і прибутку у вартості будівництва”.
5. ДСТУ- Н. Б.Д.1.1-4.:2013 “Настанова щодо визначення вартості експлуатації будівельних машин та механізмів у вартості будівництва”.
6. ДСТУ- Н. Б.Д. В. 1.1-5.:2013 “ Керівництво щодо визначення розміру коштів на титульні тимчасові будівлі і споруди та інші витрати у вартості будівництва”.
7. ДСТУ Б.Д.2.2. “Ресурсні елементні кошторисні норми на будівельні роботи РЕКН”.
8. ДСТУ Б.Д.2.2. -2008 “ Ресурсні елементні кошторисні норми на будівельні роботи. Бетонні і залізобетонні конструкції монолітні. Арматурні роботи”.
9. ДСТУ Б.Д.2.2.-15. -2012 “ Ресурсні елементні кошторисні норми на будівельні роботи. Оздоблювальні роботи”.
10. Мельник Л.М. Кошторисна справа: конспект лекцій для студентів спеціальності 192 «Будівництво та цивільна інженерія» / Л.М. Мельник. – Тернопіль: ТНТУ, 2016. – 116 с.
11. Ціноутворення та кошторисна вартість будівництва: навч. посіб. / О. І. Ольховик, А. А. Білецький, С. В. Клімов. – Рівне : НУВГП, 2014. – 271 с. – ISBN 978-966-327-278-8.

12. Гомон Л.П. Ціноутворення та інвесторська кошторисна документація будівництва. Навчальний посібник. – Рівне: НУВГП, 2011. – 200 с.

13. ДСТУ Б Д.1.1-1:2013. Правила визначення вартості будівництва. Вид. офіц. Київ: Мінрегіон України, 2013.

Допоміжні джерела інформації:

1. Гойко А.Ф., Ізмайлова К.В., Гриценко О.С., Беленкова О.Ю., Гриценко Ю.О., “Складання кошторисної документації за допомогою укрупнених показників”: Навчальний посібник. (гриф МОН)к. : КНУБА, 2010- 140с.

2. Шкварчук Л.О. Ціноутворення. – К. Кондор, 2011. 460с

3. Ціноутворення в будівництві // Періодичне видання НВФ “Інпроект”- 2016 - 2020 рік

Інформаційні ресурси:

1. Верховна Рада України // zakon.rada.gov.ua
2. Кабінет міністрів України // kmi.gov.ua
3. Державна архітектурно – будівельна інспекція України // dabi.gov.ua
4. Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово – комунального господарства України // minregion.gov.ua
5. www.dbn.at.ua
6. www.budstandart.com

9. ЗМІНИ ТА ДОПОВНЕННЯ

Навчальний рік	Зміст внесених змін та доповнень	Номер протоколу засідання циклової комісії	Підпис голови циклової комісії